

DIC-MAP OVER HUMANISME VERSCHENEN

In de serie documentatiemappen over actuele onderwerpen uit de (wereld) samenleving in beweging – de bekende DICmappen – verscheen op initiatief van een werkgroep van humanistische jongeren onder de titel „Geloven in mensen” een uitgave over humanisme. Allereerst wordt de humanistische levensovertuiging behandeld, waarbij rond uitgangspunten, organisatie en geschiedenis artikelen zijn bijeengebracht waarin de humanistische „manier van omgang met de wereld” tot uitdrukking komt. Vervolgens komen actuele humanistische maatschappelijke thema's aan bod: humanisme en politiek, derde wereld en mensenrechten, geweld en bewapening, milieu en overlevingsproblematiek, zelfdoding, relatievorming en seksualiteit, onderwijs. Een derde deel is gewijd aan „geestelijke verzorging” en „vormingsonderwijs”. De uitgave is bedoeld voor een breed publiek van humanistische, levensbeschouwelijke en sociale opleidingen, instanties en geïnteresseerden. Veel artikelen verschenen eerder in de „Humanist”.

SOCIALISTEN EN LIBERALEN TEGEN DOODSTRAF

Na de Tweede Kamer heeft nu ook de Eerste Kamer zich uitgesproken voor een verbod op de doodstraf in de nieuwe grondwet. Ook hier wisten liberalen en socialisten een meerderheid te vormen tegen de christen-demokraten die de doodstraf als mogelijkheid wilden openhouden. Sommigen maken zich kennelijk meer druk om het ongeboren leven dan om het geboren. (RT)

KONFRONTATIE DARWIN EN BIJBEL VOORKOMEN

De rechten van degenen die geloven in het bijbelse scheppingsverhaal worden niet geschonden door het onderwijs in de evolutieleer op de Californische scholen. Dit heeft een rechter in Sacramento beslist na een proces, dat vijf dagen duurde. De rechter voorkwam met zijn uitspraak dat het proces zou uitlopen op een klassieke konfrontatie tussen Charles Darwins evolutietheorie, die zegt dat de mens is voortgekomen uit de lagere levensvormen, en het bij-

belse scheppingsverhaal.

Het proces in Sacramento was aangespannen door de directeur van een groep die zich het Creation Science Research Centre noemt en zich ten doel stelt het bijbelse scheppingsverhaal als enige juiste theorie over het ontstaan van de mens te propageren. Hij beweerde dat de religieuze rechten van de kinderen in Californië worden geschonden doordat overal uitsluitend de evolutietheorie van Darwin wordt onderwezen.

De staat Californië ontkende dat alleen sprake is van onderwijs in de evolutietheorie en overlegde ten bewijze daarvan de officiële richtlijnen aan de scholen. Daarin staat juist dat Darwins leer niet als enige theorie over de afkomst van de mens mag worden onderwezen. (HvH)

HOMOWERKGROEP

Het laatste weekend van september organiseert de homowerkgroep een derde weekend over „seksualiteit en relaties”. Ter voorbereiding daarvan vergadert de groep woensdag 20 mei in het COC te Haarlem: Gedempte Oudegracht 24” (bereikbaar vanaf het station met bus 70, uitstappen halte hoofdstadskantoor). Belangstellenden zijn van harte welkom vanaf 20.00 uur. Meer informatie over de homowerkgroep: Bert Boelaars, Postbus 114, 3500 AC in Utrecht.

Op dinsdag 19 mei zal in Heerhugowaard een politiek forum worden gehouden over politiek en levensbeschouwing. Over kernbewapening, abortus, milieu en energie onder andere, allemaal onderwerpen die aan de vooravond van de verkiezingen in het middelpunt van de belangstelling staan. Vertegenwoordigers van de vier grote partijen zullen over deze onderwerpen in het krijt treden. Voor de PvdA zal dit mevrouw Wassen-van Schaveren zijn, mevrouw Korte-van Hemel vertegenwoordigt het CDA, en de heer Bolkestein de VVD. Bekend was nog niet wie voor D'66 aanwezig zal zijn op deze ongetwijfeld boeiende avond. Belangstellenden zijn van harte welkom op 19 mei in de grote zaal van „De Schakel” in Heerhugowaard. Aanvang 20.00 uur.

OMBUDSMAN OP VALREEP SUBSIDIE

De Stichting Ombudsman heeft op de valreep toch nog subsidie gekregen. Zoals bekend heeft de Stichting zich losgekoppeld van VARA, en onderhoudt zij nu ook met andere zendgemachtigden, zoals het HV, contacten. Ook op andere manieren dan het meewerken aan programma's wordt door het HV ondersteuning gegeven aan het werk van de Stichting Ombudsman. Zo werken veel humanisten als vrijwilligers mee. Het is te hopen dat deze „hulpverlening met een lage drempel” ook in de toekomst gesubsidieerd kan blijven worden. (RT).

REAGAN: MORAAAL ZONDER GOD, DAN BEDROG & MOORD

„De moraal van de Russen is gebaseerd op een ideologie zonder god en dus geen moraal in godsdienstige zin. Hun moraal wordt bepaald door wat in hun belang is en als zij dus tot leugen, diefstal, bedrog en zelfs moord overgaan, en dat is in hun belang, is dat niet immoreel”.

Aan het woord is Ronald Reagan, president van de Verenigde Staten, in een interview dat onlangs ook op de Nederlandse televisie was te zien. De IHEU (de Internationale Humanistische en Ethische Unie) heeft tegen deze uitspraak een scherp protest gericht aan Reagan en aan de Amerikaanse ambassadeur in Nederland. De uitspraak is in strijd met de grondwet van de Verenigde Staten en de daaruit voortgekomen rechtspraak. (HvH)

KLEIN DUIMPJE EN DE 7 REUZEN

Op de Nieuwjaarsbijeenkomst van het Gewest Friesland traden voor ongeveer honderd mensen, Wieke Mulier en Jos Thomasse op.

Zij deden dat d.m.v. het opvoeren van een anti-sprookje voor volwassenen, zeven eigentijdse welvaartreuzen deden de zaal menig keer uitbundig schateren.

Voor het geval u zelf eens wilt overwegen voor een van uw bijeenkomsten gebruik te maken van kabaretgroep Mulier, kunt u daartoe kantakt opnemen met Wieke Mulier 035-44364.

De kosten bedragen ca. f 400,— exclusief reiskosten na 18.00 uur.

Wilt U er eerst iets meer over weten, belt u dan met de heer of mevrouw Botke in Drachten, tel. 05120-15389 of met de heer J. v. d. Meulen, tel. 05120-19689.

ORIËNTATIE

HUMANIST

Tweewekelijkse uitgave van het Humanistisch Verbond 36e jaargang nr. 10, 5-6-1981

foto: Bert Bosch

Het hoofdbestuur legt verantwoording af over het gevoerde beleid. Frank de Mink in debat met Anton Wichers.

VEEL ZAKEN NAAR VERBONDSRAAD VERWEZEN VERJONGD HV-KONGRES TWEE DAGEN BESLUITVAARDIG BIJEEN

Het 24ste kongres van het Humanistisch Verbond is voorbij. Er is uitgebreid gepraat over verslagen, begrotingen en nota's. Voorstellen en moties werden tussentijds ingetrokken, unaniem aanvaard of pas na moeizame discussie en hoofdelijke stemming aangenomen. Afzwaaiende bestuursleden werden uitgewuifd en nieuwe verwelkomd.

Men besteedde bijzondere aandacht (maar op enigszins schrale wijze) aan de milieuproblematiek. Piet Spigt kreeg de dr. J. P. van Praagprijs bij monde van Piet Thoenes en bedankte bij monde van Max Rood. En op de eerste avond werd Jaap van Praag op een stemmige wijze herdacht.

Soms was een spreker saai, de discussie lauw, het geroezemoes op de publieke tribune te luid. Of was het alleen maar benauwd. Vooral de eerste dag leek dit kongres soms een matte aangelegenheid te worden: een – door een overvolle agenda van voorstellen, amendementen en moties – in een strak tijdschema gesnoerd kongres met discussies die niet altijd even succesvol werden geleid. De tweede dag leerde wel anders. Misschien omdat toen enkele konkrete, belangrijke en soms ook omstreden zaken op de agenda stonden die om een uitspraak van het kongres vroegen. Deze tweede dag zagen we vooral een strijdbaar kongres vol elan dat in een motie alle betrokken partijen

opriep tot eenzijdige ontwapening, deskundig bedenkingen uitte over de konklusies en aanbevelingen van het tweede rapport Wichers, enthousiast een motie aannam om ernst te maken met de vrouwenemancipatie en zich – na een emotionele discussie – duidelijk uitsprak tegen de verplichting voor funktionarissen om lid te zijn van het HV. Wel moeten zij de humanistische uitgangspunten onderschrijven en verantwoording voor hun werk afleggen aan het HV.

In deze „Humanist” een uitgebreid verslag van dit kongres van de hand van Chiel Verduijn, die twee dagen lang vanaf de publieke tribune alles met argusogen volgde.

Hes van Huizen

Op de dinsdagen en woensdagen van juni, te beginnen op 9 en 10 juni, worden er in twee groepen popmuziekkursussen in de gemeenschap Zeist georganiseerd. Wie snel is kan zich nog aanmelden bij Iet Houtman: 03404-23148. Op 7 juni vindt er in de Schavenweide te Doetinchem een zondagochtendbijeenkomst plaats. De vrouwengroep van Eindhoven heeft voor 10 juni een picknick bij Loes Brouwer te Bostel: 04116 - 78509. De gemeenschap Den Haag heeft voor 13 juni een bustocht op het programma staan naar de kastelen Sytpesteyn en De Cannenburgh; opgave bij Anneke van der Noordaa: 070-455327. De discussieclub van Zwolle zal het op 16 juni over „mentaliteitsverandering“ hebben, en wel ten huize van C. de Vries, Vivaldistraat 65 (vanaf 20 uur). Op 17 juni is er vanwege de gemeenschap Alkmaar een contactavond bij Petra van der Steen te Heerhugowaard: 02207-19460. Dezelfde dag organiseert de gemeenschap 's-Hertogenbosch een rondvaart in de stad, te beginnen om 19.30 uur; opgave bij Marjan van der Busse: 073-415677. Op 20 juni bezoekt de gemeenschap De Bilt-Bilthoven de tentoonstelling „Gouden Handen“ in 's-Heerenberg. De toegangsprijs bedraagt f 7,50 en dat kan men overmaken op giro 561103 t.n.v. penningmeester HV te De Bilt. Het vervoer komt voor rekening van de afdeling. Ook op 20 juni groot slotfeest in het HV-jongerenkafé in de werfkelder onder nummer 28 aan de Nieuwegracht te Utrecht. Open vanaf 16 uur tot laat in de nacht. De gemeenschap Beverwijk/Haarlem/Velsen houdt op 21 juni vanaf 16 uur een sluitingsfeest met barbecue aan de Verspronckweg. Kosten f 7,50; graag tevoren opgave bij mevrouw Friedheim: 023-243701. Op 25 juni tenslotte heeft de gemeenschap Leiden een ledenvergadering ten huize van Jos Okkes, Munnikenpark 8, Leiderdorp. Er is muziek na afloop. Hiermee zijn we door de activiteiten van het seizoen '80/'81 heen. In de zomermaanden ligt alles een beetje stil. Tegen september hopen we met deze rubriek rijk gevuld terug te komen. Prettige vakantie!

Bert Boelaars

Humanist

Redactie en vormgeving:

Hes van Huizen

Humanist is een uitgave van het Humanistisch Verbond Oudegracht 152, Utrecht

Redactieadres:

Postbus 114, 3500 AC Utrecht

Telefoon: 030 - 318145.

Abonnementsprijs voor

niet-leden f 20,- per jaar

t.n.v. Humanistische Pers

postgiro 58, Utrecht.

Gedrukt op kringlooppapier bij Brouwer Offset bv, Utrecht.

Stimulerend kongres

Het afgelopen congres heeft in ieder geval op mij stimulerend gewerkt. Er zijn belangrijke beslissingen genomen over prioriteiten als de projecten leefbare toekomst, emancipatie en redelijk denken. Er is nog eens bevestigd hoezeer kernbewapening en kernenergie ons veront-rusten. En er is op indrukwekkende wijze afscheid genomen van Jaap van Praag. Het is door verschillende sprekers opgemerkt: de humanistische beweging verjongt en vernieuwt zich. Steeds meer mensen worden door onze ideeën en ak-

DIALOOG

tiviteiten bereikt. Dat zou kunnen leiden tot een vervaging van onze doelstellingen en uitgangspunten: de lidmaatschapsdiskussie was een uiting van die zorg.

Aan de ene kant moet je vermijden dat het sukses van de humanistische bewe-

ging leidt tot oppervlakkigheid en opportunisme. Onze groei is geen doel op zichzelf, maar moet ten dienste staan van een werkelijk humanistische inbreng in de samenleving. Aan de andere kant moeten wij wel een beweging blijven en oppassen voor verstarring en dogmatisme zoals we in de geschiedenis van de kerken zo vaak gezien hebben. Ondanks de verschillen (die vaak minder groot bleken dan ze op het eerste oog leken) en dankzij de grote betrokkenheid en redelijkheid van iedereen, ontstaat tijdens zo'n kongres toch een besef van grote saamhorigheid. De tijd is altijd te beperkt om op kongressen tot diepgaande discussies te komen, maar gelukkig diskussiëren we er ook lustig op los tussen de kongressen door.

De humanistische beweging maakt zich sterk voor een levende en pluriforme democratie. Dit kongres en de komende twee jaar maken hopelijk duidelijk dat we dat niet alleen zeggen maar ook daadwerkelijk doen.

Rob Tielman

Prof. dr. Leon van Gelder: in dienst van het kind

Op 18 mei jl. is op 68-jarige leeftijd Leon van Gelder overleden, emeritus hoogle-raar onderwijskunde aan de Rijksuni-versiteit Groningen en ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Het is nauwelijks mogelijk in kort bestek te schetsen wat Van Gelder allemaal heeft gedaan in dienst van het onderwijs of liever nog: in dienst van het opgroeiende kind. Hij wordt gezien als de geestelijke vader van de middenschool, maar ook de onlangs tot stand gekomen wet op het basisonderwijs, waarin kleuter- en lagere school in de toekomst moeten samen-smelten in één school, de basisschool, is een vernieuwing waarvoor hij met hart en ziel heeft gestreden. Ook is hij de grondlegger geweest van de formule-ring „christendom en humanisme“ in deze wet die in de plaats is gekomen voor de „christelijke en maatschappelijke deugden“ waartoe - volgens de oude Lageronderwijswet - het openbaar onderwijs zou moeten opleiden. En dit is bepaald niet de enige verdienste, die Van Gelder heeft gehad voor de huma-nistische beweging.

Kort voor dat de Wet op het Voortgezet Onderwijs in 1962 tot stand kwam, sprak hij op een najaarslanddag over Huma-nistisch vormingsonderwijs in school-verband, een toespraak die later in het tijdschrift Rekenschap werd opgeno-men. Het zou nog twee jaar duren voor-dat het Verbond een werkgroep omzette in de Algemene Commissie Geestelijke Vorming.

Het was in deze ACGV dat Van Gelder zich vooral met de lesprogramma's voor de zg. lagere onderwijs-vormen en de mavo bezig hield. Menig ontwerp van zijn hand werd in de commissie bespro-ken. Hij kon dan ongezoeten de waar-heid zeggen en keerde zich fel tegen hen die doodsbenuwd waren voor „indok-trinatie“. „We hoeven elkaar en onszelf niets wijs te maken; een volwassene die

met een groep kinderen werkt, indoktri-neert“, betoogde hij menigmaal en de achterliggende gedachte was, dat men zich dit beter bewust kon zijn en daar-door misschien wat minder snel brokken gemaakt zouden worden.

In een zeer persoonlijk getint afscheids-kollege op 7 april jl. betoogde hij dat één van zijn inspiratiebronnen van waaruit hij zijn werk aan onderwijs en samenleving heeft kunnen doen, het noodzakelijk hebben van een visie op mens en sa-menleving was. Deze visie komt ook dui-delijk naar voren in zijn inleiding op een studiedag in 1966, die tot titel had „Pe-dagogische antropologie en humanis-me“ (afgedrukt in Rekenschap, juni 1966).

Van niet te onderschatten betekenis is ook zijn bijdrage geweest aan het werk en de daaruit voortvloeiende rapporten over het openbaar en daarmee gelijk te stellen onderwijs, een verkennend on-derzoek naar de plaats van kennis van geestelijk leven; godsdienstonderwijs en humanistisch vormingsonderwijs. Niet alleen behoorde hij tot één van de eerste docenten van het Humanistisch Oplei-dingsinstituut, maar ook verscheen on-der zijn supervisie een brochure, die ja-ren lang heeft behoord tot de verplichte literatuur voor de kursisten. Bovendien heeft een Engelse vertaling van deze brochure een belangrijke rol gespeeld bij de discussies in de Working Party on Humanist Education o.l.v. Van Gelder tijdens het vierde kongres van de Inter-nationale Humanistische en Ethische Unie te Parijs in 1966. Behalve de vele verdiensten die hij heeft gehad voor de Nederlandse onderwijswereld, behoort hij tot de grondleggers van het humanis-tisch vormingsonderwijs. Bij het heen-gaan van Leon van Gelder kunnen wij alleen maar dankbaar zijn en zijn naam met eerbied gedenken. (M.V.)

OVERVOLLE KONGRESAGENDA BEPERKT DISKUSSIERUIMTE

In het Apeldoornse schouwburg- en kongrescentrum Orpheus begint op zaterdag, 16 mei 1981, het twee dagen durende tweejaarlijkse kongres, „zijnde de hoogste instantie van het Verbond“ (art. 5.4. van de statuten). Op de agenda prijken de gebruikelijke punten als opening, jaarverslagen, financiële verslagen, begrotingen e.d. Verder is er de traditionele uitreiking van de J. P. van Praagprijs, een bespreking van een prioriteits- en beleidsnota, en zijn er vier moties en welgeteld 24 voorstellen met liefst een dertigtal amendementen. Een afmattende race met de tijd staat de afgevaardigden en belangstellenden voor de boeg. Ondanks het feit dat het hard werken zal worden, is er toch een toenemende belangstelling voor het kongres te konstaten. Op grond van ervaringen met voorgaande kongressen rekende men op 200 à 250 afgevaardigden en belangstellenden; er hebben zich echter een 350-tal gemeld. Het grote aantal komt de toch al wat wonderlijke akkommodatie – men betreedt de zaal via het balkon om vervolgens via een trap op het podium te belanden – niet ten goede.

Christelijke salto mortale

Het is inmiddels 11 uur geworden, procedurele kwesties zijn afgehandeld evenals de vaststelling van de tekst van het kongresverslag 1979 en algemeen voorzitter Rob Tielman begint aan zijn openingstoespraak. Een inspirerende rede en bij tijd en wijle geestig als hij uithaalt naar de konfessionele machtsposities, CDA-hoogstandjes met een salto mortale op christelijke grondslag en gereformeerde bodemkunde inclusief christelijk aardgas. Dit laatste in verband met de onevenredige uitbreiding van christelijk onderwijs. Ook de gezondheidszorg lijdt z.i. aan dit euvel. Hij is er van overtuigd belangrijk nieuws te brengen door melding te maken van een gezamenlijke nota van Raad van Kerken en HV over „christendom en humanisme in hedendaags Nederland“. „Een weerbare en pluriforme democratie vraagt om een doordachte levensbeschouwelijke fundering“, zo betoogt hij en hij hoopt en verwacht dat kerken en HV, hoezeer ook verschillend in vorm en inhoud, onnodige tegenstellingen zullen weten te vermijden, om mede daardoor de geestelijke leegheid te kunnen tegengaan die onze democratie bedreigt. De rede wordt met warm applaus beloond, maar toch is het spijtig dat het verhaal als zodanig niet meer aan de orde zal kunnen komen, want het roept op zijn minst vragen op: bv. of het wel zo'n gelukkige zaak is om zich zo in te laten met kerken en godsdienst, die toch vaak verantwoordelijk gesteld worden voor het huidige nihilistische levensklimaat?

Kontakt met basisgemeenten

Iets van wat men aan kritiek zou kunnen hebben op de openingsrede, klinkt door in de vragen die men stelt naar aanleiding van het jaarverslag, dat ook nog in deze ochtendzitting aan de orde komt; o.m. wordt aandacht gevraagd voor de positie van de verzorgingstehuizen, aangesloten bij de Humanistische Stichting

voor Huisvesting van Bejaarden en de voortschrijdende demokratisering. Het dilemma is dat men enerzijds demokratisering toejuicht en anderzijds behoefte heeft om de eigen aard, de eigen identiteit van de huizen te waarborgen. In zijn – overigens wat ontwijkende – antwoord verwijst voorzitter Tielman naar het gezamenlijke standpunt van kerken en verbond over de herzuiling, waarbij een duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen kerkelijke en konfessionele macht. Kerken zelf zijn bang voor konfessionele macht en streven veeleer met het Verbond naar veelvormigheid in het welzijnswerk, de gezondheidszorg en het onderwijs.

Ook wordt gevraagd of er vanuit het Verbond niet meer kontakt gezocht moet worden met actiegroepen en basisgemeenten, naast de kontakten met de traditionele maatschappelijke organisaties. Van achter de bestuurstafel betoogt men dat dit vaak erg moeilijk is, omdat dit soort groeperingen weinig landelijke structuur kent. Helaas komt niet ter sprake

ke of het wel zo zinvol is omdat het nog maar de vraag is of met name basisgemeenten wel zo'n nuttige functie vervullen in de samenleving.

Ook wordt o.m. nog aandacht geschonken aan het feit dat in de instructies van Binnenlandse Zaken nog altijd geen duidelijke regeling is opgenomen t.a.v. de vermelding van de kerkelijke, c.q. levensbeschouwelijke gezindheid in de bevolkingsboekhouding met als gevolg dat al wordt ten stadhuis wél geregistreerd dat men humanist is – wat lang nog niet overal gedaan wordt – men bij de telling door een vreemdsoortige codering toch terecht komt bij „overige kerkgenootschappen“. Overigens blijft het streven van het HV deze vermeldingen geheel uit de bevolkingsboekhouding te laten verdwijnen.

Het is inmiddels middag geworden als na een korte tweede ronde het jaarverslag aangenomen en de gemeenschap Amstelland-Buitenveldert haar motie intrekt. Niet omdat zij het oneens is geworden met de inhoud, maar wel overtuigd is geraakt van de overbodigheid: ieder HV-lid behoudt – ook krachtens de beginselen van het Verbond – zijn eigen verantwoordelijkheid, ongeacht verklaringen die het HV uitgeeft.

Motie verontrusten ingetrokken

Na een korte, maar felle discussie over de motie van de „verontrusten“ waarin wordt gesteld dat het HV geen uitspraken mag doen over politiek ingewikkelde kwesties, trekken zij hun motie in, nadat door het HB is toegezegd dat de gehele materie, maar dan beter voorbereid zowel door vóór- als tegenstanders van verklaringen, t.z.t. zal worden besproken in de Verbondsraad. Men vindt de

Overzicht van het kongres. Op de voorgrond de publieke tribune

foto: Bert Bosch

Deel van het hoofdbestuur tijdens debat om het al of niet verplicht HV-lidmaatschap voor functionarissen. V.l.n.r. Anton Wichers, Cor de Ronde, Jan de Leede, Rob Tielman en Henny Baas.

kwestie te belangrijk om thans af te doen aan de hand van een niet in alle opzichten duidelijke motie.

Ook het financieel verslag vergt weinig tijd. Opgemerkt wordt o.m. dat de rooskleuriger financiële situatie, zoals we die in jaren niet gekend hebben, een verheugende zaak is, waarna goedkeuring van het verslag en décharge van de penningmeester volgen.

Milieu, energie en leefbare toekomst

Om precies twee uur komt het eerste milieuvorstel met de vijf bijbehorende amendementen aan de orde. Ieder verdedigt met verve het door zijn gemeenschap ingediende amendement. Al snel wordt duidelijk dat een alternatief – veel korter – voorstel van Eindhoven de eindstreep niet zal halen. Uiteindelijk worden onderdelen van amendementen opgenomen in het HB-voorstel en andere onderdelen verworpen, zodat het kongres uiteindelijk met algemene stemmen op de volgende algemene maatregelen t.a.v. de aanpak van de milieuproblematiek wijst:

- a. Een krachtadige aanpak van vormingswerk in Nederland, gestimuleerd door centrale en lokale overheden, gericht op een persoonsontwikkeling waarin een open denkwereld en verantwoordelijkheidsbesef voor de centrale elementen de toekomst zijn, het HV zal trachten via de haar ter beschikking staande publiciteitsmedia en kontakten dit mede te bevorderen;
- b. de democratisering van milieubeleid is een belangrijke voorwaarde voor de bevordering van verantwoordelijkheidsbesef en betrokkenheid bij milieuproblematiek;
- c. De media, die informatie verstrekken, inclusief des scholen, dienen voortdurend aandacht te besteden aan de ernst van alle aspecten van de milieuproblematiek, daarbij gebruikmakend van de moderne inzichten van de sociale psychologie en uitzicht biedend door er op te

wijzen dat mensen in staat zijn de problemen op te lossen;

d. Een overheidsbeleid, waarin bij elke besluitvorming de zorg voor het milieu een hoge prioriteit heeft. Zulks zowel door een actieve, dikwijls een ingrijpende wetgeving als door het vormen van een goed bemand controle-apparaat tegen vorm van milieukriminaliteit.

Bij de discussie over de tweede resolutie, die handelt over een leefbare toekomst zonder schadelijk afval, geeft het HB n.a.v. kritiek uit de zaal toe dat „leefbare toekomst” meer is dan in deze resolutie aan de orde is en het daarom beter is te spreken over „milieu en energie zonder schadelijk afval”. De gedachte dat je met de formulering „de vervuiler betaalt” mensen het recht geeft te vervuilen als ze maar voor de onkosten willen opdraaien, vindt nogal wat weerklank. In deze zin vinden enkele wijzigingen plaats, zodat het kongres uiteindelijk

Op de avond van de eerste dag herdacht het kongres mede-oprichter en ere-voorzitter Jaap van Praag. Sprekers (Rob Tielman, Ina Brouwer, Jan Brandt Corstius, Max Rood en Nettie Klein) werden afgewisseld door muziek

wederom met algemene stemmen als zijn mening uitspreekt dat:

1. de achteruitgang van het leefmilieu krachtig moet worden bestreden, desnoods ten koste van het nivo van productie en consumptie;
2. het produceren en gebruiken van deze afvalstoffen zoveel mogelijk moet worden tegengegaan, en dat er daarom een innovatieproces op gang gebracht moet worden waarbij deze stoffen overbodig worden;
3. bij de bescherming van werknemers en omwonenden tegen zulke stoffen de technisch beste technieken gebruikt moeten worden;
4. het gebruik van extreem giftige stoffen, behoudens hoge uitzonderingen (bv. t.b.v. de geneeskunde), verboden moet worden;
5. de wet op korte termijn zo veranderd moet worden, dat vervuilende processen zoveel mogelijk worden vermeden, dat de vervuiler betaalt en dat de verantwoordelijken voor misdadige vervuiling kunnen worden gestraft.

De derde resolutie met zes amendementen ondergaat een gelijksoortige behandeling. Betrekkelijk korte discussie, waarna een amendement wordt ingetrokken, andere bij stukken en beetje worden verwerkt in het HB-voorstel, waardoor nog weer andere overbodig worden. Eén en ander heeft tot gevolg dat het kongres algemeen van mening is dat:

1. het verbruik van grondstoffen t.b.v. energievoorziening in de rijke landen drastisch moet worden afgeremd;
2. het toekomstige energieverbruik niet gebaseerd mag zijn op kernenergie, wat o.m. inhoudt dat de ontwikkeling van kweekreactoren onvoorwaardelijk dient te worden gestopt;
3. de toepassing van duurzame energie (zoals zon en wind) daadwerkelijk en op grote schaal ter hand moet worden genomen, daar een grote uitbreiding van het steenkoolverbruik bezwaren heeft i.v.m. het afvalvraagstuk en de mogelijke opwarming van de atmosfeer, bij voorkeur kleinschalige energie;
4. in het algemeen brandstoffen met de

grootst mogelijke zuinigheid moeten worden gebruikt;

5. het onderzoek naar een veilige en vreedzame toepassing van kernfusie krachtig moet worden voortgezet.

Hoofdbestuur trekt voorstel in

Het voorstel tot wijziging van het reglement verkiezing hoofdbestuur en verbondsraad – het is inmiddels vier uur geworden en ook de theepauze is al achter de rug – heeft amendementen opgeleverd en ook thans gaat het fel toe in de discussies. Eindhoven stelt al meteen voor om het voorstel plus amendementen te verwerpen. Anderen zien wel wat in wijzigingen, maar uiteindelijk blijkt dat de kloof tussen het HB, die vooral de kwaliteitseisen en de gevarieerdheid in soorten bestuursleden wil behouden en de afgevaardigden, die in alle vrijheid bestuursleden willen kunnen benoemen of wegstemmen en niet mee willen werken aan het sanktioneren van een verkapte koopstatie, niet te overbruggen. Er worden wel wijzigingen in het voorstel aangebracht, maar na enig beraad komt het HB tot de konklusie dat het voor haar niet meer aanvaardbaar is en trekt ze het voorstel in. Het HB zal t.z.t. met een nieuw voorstel komen en voorlopig blijft alles bij het oude.

Informatiemateriaal, term deelhumanisme afgeschaft

Het Haagse voorstel waarbij het HB wordt uitgenodigd te zorgen voor meer informatiemateriaal over humanisme en het Verbond, alsmede aanvullingen op het voorstel door Leiden en Haarlemmermeer ondervindt noch bij het HB noch bij de afgevaardigden enig bezwaar, zodat de voorzittershamer snel valt.

Het eveneens uit Den Haag afkomstige voorstel over samenwerking met deelhumanismen, gebaseerd op de Beleidsnota 1979 wordt eveneens snel afgehandeld omdat wederom HB noch afgevaardigden bezwaar hebben tegen minder incidentele en uitgebreider kontakten met deelhumanismen. In dit verband is het amendement van Enschede, dat zonder slag of stoot wordt aangenomen, misschien nog belangrijker dan het voorstel zelf. De Enschedese wijziging behelst nl. het afschaffen van de term „deelhumanisme“ en deze overal te vervangen door „organisaties met verwante doelstellingen“. Door aanvaarding van deze wijziging is gelukkig een onmogelijk germanisme de wereld geholpen.

J. P. van Praagprijs naar Piet Spigt

Het is precies vijf uur als de algemeen voorzitter Tielman het woord verleent aan Piet Thoenes die overgaat tot het voorlezen van het juryrapport behorende bij het advies aan het hoofdbestuur om de J. P. van Praagprijs toe te kennen aan Piet Spigt. Hij herinnert er aan dat het voor de eerste maal is dat de prijs wordt uitgereikt zonder dat de naamgever in ons midden is, hetgeen voor de jury de bijzondere verplichting had te handelen in de geest van Jaap van Praag.

Daar de gehuldigde wegens gezondheidsredenen niet aanwezig kan zijn, neemt Max Rood namens hem de prijs in ontvangst en spreekt een door Piet Spigt zelf geschreven dankwoord uit. Het is vervolgens Rob Tielman die voor de laatste keer op deze eerste kongresdag het woord neemt, de jury dankt voor haar werk en bekend maakt dat ter gelegenheid van deze prijstoekenning het Verbond in eigen beheer een bundel opstellen van Piet Spigt op zeer fraaie wijze heeft uitgegeven onder de titel „In staat van besef“

Alle partijen eenzijdig ontwapenen

De zondagochtend vangt aan met een levendige discussie over een motie m.b.t. „modernisering“ van kernwapens. Als snel blijkt dat er tegen het overgrote deel van de motie geen bezwaren zijn. Wel wil een van de afgevaardigden kwijt dat het in herinnering roepen van de kernwapenverklaring van het HV, zoals in de overwegingen van de motie gebeurt, ons eens te meer duidelijk maakt dat wij er niet zijn met het afwijzen van kernwapens;

Eén van de vele stemmomenten op het kongres

waaraan het tot op heden heeft ontbroken is het inhoudelijk zoeken naar andere modellen voor konfliktheersing en -oplossing.

De deelnemers hebben, evenals het HB, wel wat moeite met het eenzijdig afwijzen van kernwapens. Figuurlijk vliegen de Pershing's en de SS 20's over en weer. Er wordt echter in goed gezamenlijk overleg een formulering gevonden, die voor bijkans alle afgevaardigden akseptabel is. Het kongres verklaart dan ook:

dat een eventuele plaatsing van middellange afstands-raketten weer een stap is op weg naar een verdere verspreiding van kernwapens; doet een klemmend beroep op alle bij de bewapeningswedloop betrokken partijen eenzijdige stappen tot ontwapening te zetten; en het kongres draagt het HB op dit standpunt aan regering en parlement mede te delen opdat zij bij hun besluitvorming hiermee rekening houden.

Nog meer financiële zaken

Nadat het voorstel uit Den Haag over Vormingswerk volwassenen is verwezen naar de Verbondsraad en het voorstel tot benoeming van plaatsvervangende leden van de Verbondsraad zonder slag of stoot is aangenomen, staan er vier voorstellen ter regeling van de contributie met daarbij vier amendementen, waaronder één, die meer het karakter had van een nieuw voorstel. Het HB erkent dat het Lochemse voorstel vollediger is. Een strijdpunt blijft de vraag of niet meer thuiswonende jongeren een aparte betalingscategorie moeten gaan vormen, naast de al nieuw ingevoerde categorieën. Na enig wikken en wegen is er een meerderheid om ook deze categorie in te voeren. Vervolgens wordt het voorstel Lochem, met daarin enkele hernieuwde formuleringen van het HB aangenomen en met de toezegging van het HB dat het „speciale jongerentarief“ nader in de Verbondsraad zal worden uitgewerkt. In korte trekken komt het er thans op neer dat m.i.v. 1982 het half procent van het bruto-jaarinkomen met als minimum f 65,- per jaar gehandhaafd blijft. Zij die

minder dan f 17.000,- aan inkomsten hebben, kunnen volstaan met f 45,- per jaar contributie. Huisgenoten (echtgenoten, vaste vriend, cq. vriendin, inwonende kinderen e.a.) kunnen zelfstandig lid worden voor minimaal f 20,- per jaar; zij ontvangen dan niet het tijdschrift Humanist (noch eventueel een plaatselijk ledenblad). Voor een nader te definiëren categorie jongeren tot 27 jaar komt er het contributietarief van f 30,- per jaar.

Het is half twaalf en de begroting 1981 levert weinig problemen op en nog minder de statutaire machtiging voor de Verbondsraad om de begroting 1982 vast te stellen.

Prioriteitennota aangenomen

Eerst komt de prioriteitennota aan de orde (zie Humanist 20/4 '81) waarbij het minder om de letterlijke tekst gaat, dan om de grote lijnen. Er worden een groot aantal vragen gesteld en vooral verlan-

gens geuit. Zowel bij de vragen als bij de beantwoording ervan komt duidelijk het spanningsveld naar voren dat er haast van nature is tussen een landelijk opererend HB en de op plaatselijk nivo werkende gemeenschappen. Weliswaar vormen zij tezamen een Verbond, streven gezamenlijk dezelfde doeleinden na koesteren dezelfde idealen, maar binnen dit gezamenlijke geheel, blijkt in de praktijk altijd weer dat hoofdbesturen zaken wensen, die niet geheel leven of aansluiten bij hun plaatselijke afdelingen en omgekeerd dat men plaatselijk bezig wil zijn op een wijze die minder past in wat men landelijk wel zou willen. Ondanks de aanwezigheid van deze onderhuidse spanningen, wordt de prioriteitennota aangenomen, waarbij het HB toezegt rekening te zullen houden met de van deze en gene zijde gemaakte opmerkingen bij de uitvoering van het beleid. Daaraan vooraf ging nog een discussie over de vraag of „redelijk denken” nu wel zo'n gelukkige benaming was voor één van de eerste nieuw aan te vatten projecten. Niemand is gelukkig met de term maar een aangedragen redelijk alternatief in de vorm van „macht en reden” wordt door de afgevaardigden na ampele discussie toch ook afgewezen.

Veel kritiek op „beleidsnota”

Zeer gedegen kritiek wordt er geleverd op de beleidsnota. Een deel van de kritiek richt zich vooral op het onderzoek, dat aan de beleidsnota ten grondslag ligt. Men besteedt hierin veel meer aandacht aan wat middenkaderen genoemd kan worden, dan aan de lagere

Voorbespreking i.v.m. de vrouwenmotie die op het kongres werd aangenomen

sociale categorieën, waarbij de onderzoekers de indruk wekken lichtelijk denigrerend hierover te denken en te spreken. Daar tegenover staat de kritiek op de konklusies. Deze worden in de nota gebracht met een aplomb alsof zij onderdeel zijn van het wetenschappelijke geheel, terwijl ze op zijn minst hier en daar tendentius zijn. Als voorbeeld wordt aangehaald, dat bij een onderzoek onder niet-godsdienstige buitenkerkelijken in een volksbuurt blijkt dat mensen zich weinig bewust zijn van hun geestelijk leven en nog minder dan het middenkader iets kunnen formuleren dat humanisme genoemd zou kunnen worden. Min of meer verwijtend wordt daar achteraan opgemerkt: „Men is hier duidelijk nog een stap verder verwijderd van zoiets als een Humanistisch Ver-

Schorsing van de vergadering voor tussentijds overleg. V.l.n.r. Anton Wichers, Rob Tielman, Frank van Broekhoven en Bert Schwarz

bond. „Je kan je in gemoede afvragen of hier niet op z'n minst een even grondig verwijt gemaakt zou kunnen worden naar het Verbond, dat er niet in is geslaagd de bewoners van een volksbuurt iets duidelijk te maken van wat in de wandeling humanisme genoemd wordt. Veel fraaier wordt het als een halve pagina verder aan de hand van het onderzoek wordt gekonstateerd dat de humanistisch denkende liberaal wat buiten het patroon van de gemiddelde humanist valt. Hier vinden de onderzoekers het noodzakelijk om nader onderzoek te plegen. Een vraag van afgevaardigden: waarom wél nader onderzoek bij liberalen en niet bij bewoners van een volksbuurt? Nadat nog wat als ontsporingen gesignaleerde konstateringen en konklusies zijn geuit, beantwoordt de eerst verantwoordelijke voor het wetenschappelijke onderzoek Anton Wichers vragen en verdedigt het wetenschappelijk onderzoek. Wel erkent hij dat hij bij het trekken van konklusies misschien minder wetenschappelijk is geweest en zich meer heeft laten leiden door zijn hoofdbestuurslidmaatschap. Edoch, dit is de zaal niet voldoende en men trekt nog eens stevig van leer. Het is duidelijk, dat deze felle kritiek voor het HB hoogst onverwachts komt en vanuit de zaal krijgt men de indruk dat er enige verwarring heerst achter de bestuurstafel en het heeft er zelfs de schijn van onderlinge onenigheid. Dit wordt er niet beter op als één der afgevaardigden voorstelt de beleidsnota maar te verwerpen. Hier grijpt algemeen voorzitter Tielman in en wijst erop dat een wetenschappelijk onderzoek niet aangenomen of verworpen kan worden als ware het een motie. Konklusies kan men nemen voor wat ze zijn. De vergadervoorzitter herinnert er aan dat inmiddels een uur is verstreken en in verband met de rest van de agenda stelt hij voor verdere besprekingen te beëindigen. Hij kan namens het HB verklaren dat dit kennis heeft genomen van de discussies en bij het maken van beleid daarmee rekening zal houden. Verder zal een en ander in de Ver-

bondsraad wederom ter discussie komen. Met dit ordevoorstel gaan de afgevaardigden node akkoord en een hunner moet nog wel kwijt dat hij het een zeer onbevredigende zaak vindt, dat nu er een voor het Verbond hoogst belangwekkende inhoudelijke discussie dreigt te ontstaan, deze wegens tijdgebrek uit de weg wordt gegaan.

Daar de afgevaardigden en belangstellenden ondertussen ook nog geluncht hebben is het kwart over twee als het voorstel over een strijdbaar opstelling van het HV wordt verwezen naar de Verbondsraad.

Motie vrouwenemancipatie

De vrouwenmotie, opgesteld tijdens een HV-vrouwendag, ontmoet eigenlijk weinig weerstand. De gebruikelijke vragen worden gesteld zoals „is het nu wel nodig, zo'n vrouwenemancipatieprogramma?” en „is het geen man-vijandige daad?” Een vrouwelijke oudere afgevaardigde keert zich vierkant tegen de motie. Binnen een kwartier is de zaak rond en kunnen de vrouwen in ieder geval dit begrotingsjaar verzekerd zijn van eigen emancipatiewerksters.

Motie van afkeuring

Nadat het vestigen van een dependance van het Humanistisch Opleidingsinstituut in het noorden des lands is afgehandeld met de toezegging dat om te beginnen zo spoedig mogelijk het HOI weer naar Utrecht komt en dat de zaken verder bekeken zullen worden, maar dat er naar alle waarschijnlijkheid te weinig empoel is voor iets dergelijks, is het rond half drie geworden en tijd voor de behandeling van de motie van afkeuring. Al meteen wordt de scherpste angel uit de motie gehaald, door het kongres zijn treurnis over de door het HB gevolgde beleid uit te laten spreken. Wat is de kern van de zaak: het kongres in 1979 heeft vastgesteld dat HVO-geven binnen een bepaalde termijn ook lid dienen te zijn van het HV. Omdat HB noch kon-

gressisten in 1979 ingezien hebben dat dit besluit in strijd was met een in 1971 genomen besluit, meende het HB zich beter te kunnen houden aan het besluit van 1971. Bovendien meende het HB dat door toepassing van het besluit-1971 beter aan de intenties van de afgevaardigden tegemoet te komen, dan door het uitvoeren van het besluit-1979. De algemeen voorzitter geeft toe dat het HB er onverstandig aan heeft gedaan deze zaak niet tijdig in de Verbondsraad te brengen. Hij betreurt dit. Er is niet allerwege tevredenheid met deze verklaring, maar na twee minuten schorsen van de vergadering, trekken de indianen de motie in.

HV-lidmaatschap van funktionarissen

In het verlengde van de voorgaande motie zijn de voorstellen handelende over het al dan niet lid zijn van funktionarissen. Twee voorstellen liggen ter tafel met een wijzigingsvoorstel op het HB-voorstel. Twee ronden lang laaien de emoties hoog op, zowel van voor- als tegenstanders. Voor een deel van de afgevaardigden is het een onbegrijpelijke zaak, dat zij, die het HV naar buiten toe op één of andere wijze representeren geen lid zijn van het Verbond. Tegenover deze groep staan zij, die wel overduidelijke garanties willen dat betrokken funktionarissen de beginselen onderschrijven, maar een verplicht lidmaatschap ten enen male uit den boze achten. Beide partijen hebben een keur aan – soms wel onzuivere – argumenten. Beide voorstellen krijgen veel bijval en na twee discussieronden vindt een korte schorsing van de vergadering plaats. De algemeen voorzitter vraagt na de schorsing of men in verband met arbeidsrechtelijke konsekwenties gereglementeerde stemming over de voorstellen en – alhoewel hij de vergadering beslist niet onder druk wil zetten – meent hij er wel op te moeten wijzen dat bij het eventueel verwerpen van het HB-voorstel en het aannemen van het andere voorstel het nog maar de vraag is of dat voorstel feitelijk uitvoerbaar zal zijn. Hij heeft het HB-voorstel met betrokkenen besproken, die dit eigenlijk al te ver vonden gaan en maar met pijn en moeite konden aksepteren. Het voorstel waarin er vanuit gegaan wordt dat funktionarissen ook leden zijn, is niet besproken met de betrok-

kenen. Hiermee is de discussie gesloten en wordt als eerste het HB-voorstel in stemming gebracht. Deze stemming wijst uit dat er 104 stemmen vóór, 62 tegen en 36 blanco worden uitgebracht. Het tweede voorstel wordt dan niet meer in stemming gebracht. Helaas brengt geen der afgevaardigden meer ter tafel dat de voorzitter met het in geding brengen van het al dan niet besproken hebben van dit soort voorstellen met funktionarissen een precedent geschapen heeft, wat in de toekomst nog wel eens gevolgen zou kunnen hebben.

Het is inmiddels bij vijven en het kongres had al zo'n tien minuten geleden besloten dienen te worden volgens het vergaderschema. Voorstellen over „Humanistische stichtingen“, „woonplaats regionale funktionarissen“, „aanwending subsidies“, „onkostenvergoeding“ worden verwezen naar de Verbondsraad. Geheel in overeenstemming met de voorstellen worden in snel tempo de leden van de Verbondsraad, de hoofdbestuursleden en de leden van de financiële commissie bij akklamatie herkozen, waarna de algemeen voorzitter een woord van dank sprak aan het adres van de aanwezige, net afgetreden, bestuursleden, t.w. A. J. Wichers, 14 jaar HB-lid, waarvan 11 jaar algemeen sekretaris, P. G. Postma, sinds 1971 HB-lid en gekomen namens het jongerenwerk en J. W. Sentrop, die zich o.m. heeft bezig gehouden met de bescherming persoonlijke levenssfeer en HV-personeelscommissie.

Eind goed, al goed

Nadat Wichers en Postma nog een enkel afscheidswoord hebben gesproken en één der afgevaardigden vanuit de zaal zittende en scheidende HB-leden dankt voor het vele en soms ondankbare werk dat ze verzetten en verzet hebben, spreekt de algemeen voorzitter zijn slotwoord. Hierin maakt hij de balans van het kongres op en stelt vast dat veel zaken zijn afgehandeld, maar dat er ook nog al wat naar de Verbondsraad is verwezen. Verder constateert hij tot zijn vreugde dat er in een openhartige sfeer eerlijk met elkaar gediskussieerd is. Wat hem vooral is opgevallen is, dat veel vrouwen en jongeren het woord hebben gevoerd, hetgeen in het verleden wel eens anders geweest is. Hij besluit met er

op te wijzen dat het misschien wel een wat groot hoofdbestuur lijkt, maar dat ook vele en vaak vrij ingewikkelde en tijdrovende zaken behandeld moesten worden. Hij wenst een ieder veel sterkte bij het werk in de gemeenschappen in de komende twee jaar.

Epiloog

Terugblikkend op twee dagen kongres, kan men het eens zijn met de zonnige woorden van de voorzitter, maar komen er ook wel kritische vragen naar boven.

Onderonsje van Van Opeyne, Jacques van Oort en Herman Rabbi

foto: Bert Bosch

Een overladen agenda geeft afgevaardigden nauwelijks de ruimte om bij inhoudelijke kwesties diep op de zaken in te gaan, zoals bleek bij de bespreking van de beleidsnota. En verder kunnen ook vraagtekens worden geplaatst bij het vele verwijzen naar de Verbondsraad. Dit kollege komt twee, hooguit driemaal per jaar een zaterdag bijeen en het is inmiddels een goede gewoonte geworden om dan in de ochtenduren een aantal huishoudelijke en spoedeisende zaken af te handelen en de middag te besteden aan het doorspitten van een speciaal facet van het uitgebreide werk van het Verbond en de daaromheen liggende terreinen. Met alles wat nu op tafel van de Verbondsraad is geschoven, ziet het er naar uit dat de vier tot zes agenda's van de verbondsraadsvergaderingen in de komende twee jaar wel zo'n beetje gevuld zijn en zal de Raad nauwelijks aan eigen initiatieven toekomen. Misschien zou de Raad zelf eens kunnen overwegen of een andere wijze van kongresseren – en dan in elk geval méér dan één maal in de twee jaar – niet aanbevelenswaardig is?

M. W. Verduijn

Het hoofdbestuur bij monde van Rob Tielman beantwoordt vragen van afgevaardigden.

foto: Bert Bosch

Kongresverslaggever Chiel Verduijn

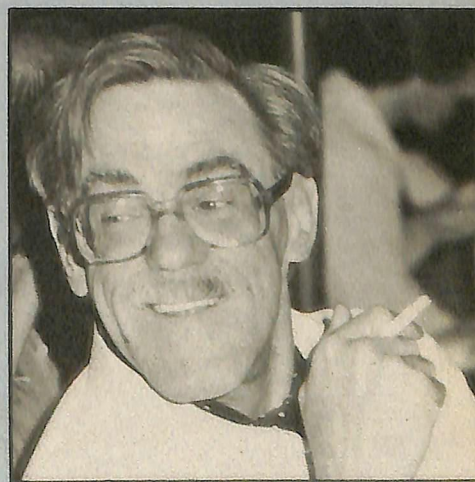

foto: Bert Bosch

HV verhuist

Op 29 en 30 juni zal het centraal bureau van het HV verhuizen van het Erasmus-huis aan de Oudegracht naar het Landelijk Humanistisch Centrum op het Oudkerkhof. Op en waarschijnlijk rond deze dagen zal het centraal bureau daarom telefonisch moeilijk of niet bereikbaar zijn. Meer informatie hierover in het volgende nummer van de „Humanist“.

Het Humanistisch Verbond

Het Humanistisch Verbond streeft voor zijn Radio- en Televisiedienst naar aanstelling in vaste dienst van een

REDAKTEUR-PRODUCER TELEVISIE (M/V)

belast met de inhoudelijke coördinatie van de rubriek Vijf minuten bedenktijd. Voor deze functie is een humanistische gezindheid en ervaring in de omroep vereist.

Nadere inlichtingen bij het hoofd van de RTV-dienst, tel. 030 - 31 81 45. Sollicitaties binnen 10 dagen te richten aan de directeur van het Humanistisch Verbond.

De International Humanist and Ethical Union zoekt in Utrecht of omgeving een in het humanisme geïnteresseerde persoon voor een

DEELTIJDBAAN (20 uur, in overleg vast te stellen) die omvat

- vervanging van de leiding van het bureau
- sekretariatswerkzaamheden
- bijhouden van ledenadministratie
- organisatorische hulpverlening aan de redactie van het tijdschrift

Van kandidaten wordt verwacht

- het vermogen om zelfstandig te werken
- een passieve beheersing van de moderne talen en een actieve beheersing van de Engelse taal
- typevaardigheid (electrische machine)

Honorering, afhankelijk van leeftijd, capaciteiten en ervaring, tussen f 1200 en f 1400 per maand.

Sollicitaties te richten binnen 14 dagen aan:

International Humanist and Ethical Union, Oudegracht 152, Utrecht. Telefonische informatie: 030 - 312155.

VERBOND OP RTV

radio

NA VIJVEN EN ZESSEN

elke dinsdag 18.20-18.50 uur op Hilversum 2.

DIENTMEISJES ZIJN UIT DE MO- DE, MAAR MEISJES IN DIENST...

zondag 31 mei 1981, 9.30 - 10.00 uur, Hilversum 2

Dienstplicht is tot nu toe beperkt tot mannen. Het merendeel daarvan ontspringt de dans wegens ongeschiktheid, vrijstelling of andere redenen.

Toch zijn er in de samenleving nog genoeg sociale klussen op te knappen. Dat zou dan niet alleen door die vrijgestelde mannen moeten gebeuren.

Een programma van Reijer Breed over sociale dienstplicht voor mannen en vrouwen.

HUMANISME IN INDIA

zondag 7 juni 1981, 9.30 - 10.00 uur, Hilversum 2

In India lijkt de godsdienst in de huid van de mensen te zitten. De aantrekkelijkheid die dat kennelijk voor veel westerlingen heeft, blijkt snel in afschuw te kunnen omslaan wanneer je je verdiept in de maatschappelijke gevolgen.

Maar ook hier hebben kritische tegenkrachten de strijd tegen geestelijke slavernij al lang geleden aangebonden.

Casper Vogel maakt de balans op van gesprekken met onder meer geestverwanten van de Radical Humanist Association in Bombay en de Indian Secular Society in Poona.

MOOI VOOR IN DE BOEKENKAST

zondag 14 juni 1981, 9.30 - 10.00 uur, Hilversum 2

Van de aanbevelingen uit het rapport Van Hattum over doelstelling en functie van het huis van bewaring lijkt voorlopig weinig terecht te komen.

„Vooraf te duur“, zegt staatssecretaris Haars van Justitie. Riëtte Kuin gaat na, of er nog andere factoren zijn waardoor de verbeteringen in de leefsituatie in de huizen van bewaring zo moeizaam tot stand komen.

IEDER ZIJN EIGEN WERKELIJKHEID

zondag 21 juni 1981, 9.30 - 10.00 uur, Hilversum 2

Bert Schierbeek praat met Antoinette van Brink over vrijheid, zijn bewondering voor het Zen-boeddhisme en zijn kijk op humanisme en godsdienst.

televisie

VIJF MINUTEN BEDENKTIJD

elke zondagavond 20.40-20.45 uur op Nederland 2.

stichting

Humanistisch Vormings- Onderwijs

De Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs zoekt een

PEDAGOGISCH DIDAKTISCH MEDEWERKENDE (M/V)

in deeltijd-functie (0,5 weektaak) voor de werkzaamheden m.b.t. **STUDIE**

Algemene informatie

Humanistisch vormingsonderwijs beoogt vanuit de dagelijkse ervaring te komen tot persoonlijkheidsvorming. De leerlingen worden in de lessen humanistisch vormingsonderwijs geconfronteerd met oriënteringsmogelijkheden, die in een humanistische levensovertuiging besloten liggen.

De Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs ondersteunt de humanistisch vormingsonderwijsgeven in de structurele, theoretische en methodische aspecten van het levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, dat onder inhoudelijke verantwoordelijkheid van het Humanistisch Verbond wordt verzorgd in het openbaar en algemeen bijzonder onderwijs.

Dit door het verzorgen van opleidingskursussen, methodische trainingen, themadagen, feedback en individuele begeleiding.

Functie informatie

De te benoemen medewerkende zal worden belast met

- studie naar de inhoud en vorm van het humanistisch vormingsonderwijs in samenhang met grondslagen van humanisme (zowel in Nederland als in andere landen);
- ontwikkelen van modellen voor onderwijsleerplannen, „school“-werkplan en onderwijsleerpakket (op zowel derde-, tweede-, als eerstegraads niveau);
- het mee tot ontwikkeling brengen van onderwijsmethoden;
- ontwikkelen van een strategie voor begeleiding, innovatie en nascholing.

Functie-eisen

- Kennis en inzicht in huidige ontwikkelingen in het onderwijsveld.
- Akademisch of op grond van studie en ervaring hiermee gelijk te stellen niveau (bij voorkeur afgestudeerd aan het Humanistisch Opleidingsinstituut met specialisatie vormingsonderwijs).
- Goede organisatorische/kontakuele eigenschappen en bereidheid tot samenwerking.
- Kennis hebben van en/of belangstelling hebben voor het levensbeschouwelijke aspect in het onderwijs vanuit een humanistische invalshoek.
- Humanistische gezindheid.

Overige informatie

Salariëring van de pedagogisch-didactisch medewerkers is georiënteerd op rijksnormen begeleidingscentra.

Nadere inlichtingen over deze functie worden verstrekt door de coördinator de heer W. R. Koopmans (tel. 030-318145 tst. 21).

Belangstellenden worden uitgenodigd hun schriftelijke sollicitaties binnen 14 dagen te verzenden naar het bestuur van de Stichting Humanistisch Vormingsonderwijs, postbus 114, 3500 AC Utrecht.

HUMANIST

Tweewekelijkse uitgave van het Humanistisch Verbond 36e jaargang nr. 11, 20-6-1981

NAAR LANDELIJK HUMANISTISCH CENTRUM

VERBOND BEREIDT ZICH VOOR OP AANSTAANDE VERHUIZING

Binnenkort is het zover. Dan zal het centraal bureau van het Humanistisch Verbond aan de Oudegracht in Utrecht zijn boeltje pakken en zich enkele straten verder – dus ook in het hartje van Utrecht – vestigen in een aanzienlijk ruimer pand aan het Oudkerkhof nr. 11.

Momenteel wordt er in hoog tempo het nodige verbouwd in het voormalige Amro-gebouw, opdat op de dagen 29 en 30 juni de verschillende diensten ook daadwerkelijk zullen kunnen verkassen. Inmiddels heeft het hoofdbestuur ook een besluit genomen over de naamgeving van het nieuwe gebouw, het is een hele mondvol geworden: namelijk Landelijk Humanistisch Centrum Erasmushuis.

centraal bureau van het Humanistisch Verbond op en rond de dagen 29 en 30 juni telefonisch niet bereikbaar zal zijn en ook verder de communicatie waarschijnlijk niet optimaal zal kunnen zijn.

Hes van Huizen

Het postadres van het Humanistisch Verbond verandert niet: postbus 114, 3500 AC Utrecht en we blijven bereikbaar onder hetzelfde telefoonnummer 030 - 318145. Met het Verbond verhuist ook de IHEU mee naar het nieuwe adres en zal vanaf 1 juli bereikbaar zijn onder telefoonnummer 030 - 312155. Daarnaast zal het Landelijk Humanistisch Centrum Erasmushuis (laten we alvast maar wennen aan deze lange naam) per 1 oktober onderdak bieden aan het Steunfonds dat tot nu toe zijn zetel had in Amersfoort (Buys Ballotstraat 6). Het nieuwe postadres van het Steunfonds wordt postbus 608 en het telefoonnummer wordt dan 030 - 322786. Het gironummer van het Steunfonds blijft ongewijzigd 6168. Ook de Dienst Geestelijke Verzorging in verpleeg-, zieken- en bejaardentehuizen verhuist – in een later stadium – naar het Oudkerkhof, krijgt dan ook het postadres Postbus 114, 3500 AC Utrecht, en is telefonisch bereikbaar onder nummer 030 - 318145. Deze dienst is nu nog gevestigd aan de Omroepaan 23, 1276 EV Huizen. In de komende nummers van de „Humanist” zullen wij u uiteraard op de hoogte houden van deze verhuizing. Noteert u nu alvast dat het

